

Večernik

Leto V. (XII.), štev. 52

Maribor, četrtek 5. marca 1931

»JUTRA«

Izhaja razun nedelje in praznikov vsak dan ob 16. uri

Račun pri poštnem ček. zav. v Ljubljani št. 11.409

Velja mesečno prejemati v upravi ali po pošti 10 Din. dostavljen na dom pa 12 Din

Telefon:

Uredn. 2440 Uprava 2455

Uredništvo in uprava: Maribor, Aleksandrova cesta št. 13

Oglasi po larifu

Oglase sprejema tudi oglasni oddelček »Jutra« v Ljubljani, Prešernova ulica št. 4

Značilne podrobnosti iz lateranske pogodbe

ŽUPNIKI MORAJO BITI POVSOD ITALIJANI, VERNIKOM NEITALIJANSKE NARODNOSTI PA NA RAZP OLAGO POMOŽNI DUHOVNIKI.

TRST, 5. marca. Fašistični tisk še vedno napada jugoslovanske škofo radi poslanice zagrebškega metropolita dr. Bauerja in je začel sedaj pozivati dr. Bauerja, naj poslanico še pred 19. marcem prekliče. Pri teh napadih prihajajo na dan razne zanimivosti. Tako je tukajšnji »Piccolo« te dni objavil članek, v katerem med drugim opozarja, da je v konkordatu, sklenjenem med Vatikanom in Mussolinijem, Vatikan fašistični vladi priznal pravico, da morajo v vseh žup-

nijah v Italiji župniki biti Italijani, za vernike pa, ki ne znajo italijanskega jezika, morajo biti dodeljeni pomožni duhovniki, ki jim bodo v njihovem jeziku dajali verski pouk. To — pravi »Piccolo« — je bilo potrebno, da se je duhovnikom, ki so propagatorji slovanskega nacionalizma, preprečilo, da izkoriščajo svoj položaj v politične svrhe. Toda — nadaljuje list — tudi danes so še v Julijski krajini svečeniki, ki izigravajo konkordat in širijo slovansko propagando.

riti topove na Manillo in tako izsliti neodvisnost Filipinov z grožnjo, da bodo sicer obstreljevali mesto. Ako bi ameriška vlada ne popustila, so nameravali brez ozira na to proglasiti neodvisnost Filipinov. Zarotniki so že zajeli sedem civilnih uradnikov in jih odpeljali v neznano smer, očitno, da jih porabijo kot talce.

V zvezi z zaroto je bilo aretiranih doslej več članov družbe »Colorum«, ki obsega razne verske fanatike. Vsa ameriška garnicija na otokih je v alarmu. Armadno poveljstvo je izdalo buletin, v katerem izjavlja, da so ameriške čete popoln gospodar položaja. Washingtonsko časopisje smatra zaroto za zelo resno zadevo in svari politike, da bi jemali problem Filipinov prelahko.

Fašistični režim v Albaniji

Ponesrečeni atentat na albanskega kralja Zogu na Dunaju je znova opozoril svet na neznosne razmere, ki vladajo v tej najmlajši evropski kraljevini, odkar je prišla pod neomejeno nadoblast fašistične Italije. Mi smo na tem mestu že obrazložili albanske razmere, toda razvoj gre dalje, Albanija postaja mesec za mesecem bolj odvisna od svoje velike »pokroviteljice«, vedno bolj kolonija, odnosno pravzaprav samo italijanska provinca. Po paktu, sklenjenem med Mussolinijem in kraljem Zogom, ki je Italiji dal izredne pravice, kakoršnih nima nobena evropska sila v kaki drugi severni državi, so fašisti zaslužili Albanijo najprej finančno. Dali so ji veliko posojilo, ustanovili Albansko narodno banko, katere centrala je v Rimu, in sklenili tudi valutno unijo. To se pravi, da bo, ko ta pogodba postane pravomočna, uvedena v Albanijo kot edino zakonito plačilno sredstvo italijanska lira. Izven tega pa so si prisvojili tudi vsa albanska podjetja, večino trgovine in obrti ter celo poljedelstvo.

Danes je skratka vse albansko zasebno in državno gospodarstvo v italijanskih rokah in v tistih rokah je tudi ves promet na kopnem in na morju. Italijani pa so šli še dalje. Z veliko propagando, da mora današnja Albanija »osvoboditi« vsa »albanska« ozemlja v Jugoslaviji in Grčiji, so pripravili vlado kralja Ahmeda Zoga do tega, da je pričela graditi strateške ceste na mejo. Denar za to delo so ji seveda dali Italijani, toda tako, da od njega nima nobene koristi niti Albanija niti albansko ljudstvo, kajti ne samo inženirji, ampak tudi skoraj vsi delavci, ki te ceste gradijo, so — Italijani. Tako gradi Albanija Italiji v svoji lastni državi strateške komunikacije in pri tem še zaposluje tisoče sicer brezposelnih Italijanov. Prav tako pa vzdržuje tudi v korist Italije, ne v svojo lastno, za malo kraljevino, ki ima komaj 800.000 prebivalcev, naravnost ogromno vojsko 25.000 mož. Vezbajo jo in poveljujejo ji italijanski častniki in podčastniki v uniformah kraljevine Italije.

Na pritisk fašistov je pa moral Ahmed Zogu pristati tudi na to, da je osnoval svojo vlado in ves državni aparat docela po vzorcu fašističnega v Italiji. Nadalje je dovolil tudi neomejeni razvoj fašizma in sicer italijanskega, ne morda domačega, albanskega. Danes so po vseh albanskih mestih in večjih krajih osnovani fašisti, povsod se pa tudi formirajo »Battiglioni«, »Piccole Italiane« in slične fašistovske organizacije naraščajo. V

Francoska in italijanska mornarica po sporazumu

PARIZ, 5. marca. »Journal« objavlja številke, ki jih po informacijah lista vsebuje francosko-italijanski pomorski sporazum. Po tej statistiki bo imela Francija 83.000 ton podmornic, Italija pa 52.000; vojnih ladij Francija 155.000, Italija 112.000; torpednih rušilcev Francija 72.000, Italija 25.000 ton; torpedovk Francija 38.000, Italija 44.000, križark po 10.000 ton Francija in Italija po 70.000 ton. Tako bo torej francoska mornarica močnejša za 144.000 ton.

Nova poljska ustava

VARŠAVA, 5. marca. Pri razpravi v Sejmu o načrtu nove poljske ustave je naglašal bivši minister pravde Car, da novi načrt sloni na demokratičnih načelih in omogoča široki javnosti sodelovanje v javnem življenju. Predsednika države bi volil narod z glasovanjem. Predlagana bi bila dva kandidata: enega bi predlagal odstopajoči predsednik, drugega parlament. Predsednik bi imel izključno pravico za imenovanje članov vlade. Predlog za nezaupnico vladi bi lahko stavila najmanj četrtina Sejma, sprejet bi pa moral biti z absolutno večino. Temelji

dozdajne volilne pravice se ne bi spreminjali, le starost volilcev bi se nekoliko zvišala. Senat bi obdržal do zdajni delokrog, ona tretjina bi pa vsako leto bila imenovana od predsednika republike.

Možnost aretacije ministra Pereta

PARIZ, 5. marca. Parlamentarna komisija za preiskavo Oustricovega bančnega škandala je predlagala, da se bivšemu justičnemu ministru Peretu odvzame imuniteta. Obenem je pozvala vlada, da naj ta predlog takoj predloži tudi senatu. Tako bo bivši minister Peret, ki je imel pred nekaj meseci še dobre izgleda, da postane kot naslednik Doumerguea predsednik francoske republike, morda že v kratkem aretiran.

Protiameriška zarota na Filipinih

MANILLA, 5. marca. Tu so odkrili zaroto proti ameriški nadoblasti na Filipinih, ki je imela za cilj proglasitev neodvisnosti otočja. Leglo zarote je otok Corregidor. Zarotniki, med katerimi je tudi več vojakov-domaćinov, so nameravali pobiti ameriške vojske, prevzeti garnizijo, nape-

vseh šolah, katere je Italija osnovala in jih še neprestano ustanavlja, se vrši pouk albanskih otrok v italijanskem jeziku in albanski mladini se, prav tako kakor naši primorski, neprestano ubija v glavo veličina Italije in zavest neskončne sreče, govoriti italijansko in biti Italijan. Po vsem tem je dovolj jasno razvidno, da med postopanjem Italijanov s Slovenci in Hrvati na Primorskem in med postopanjem z Albanci v Albaniji pravzaprav ni nobene razlike. Pravice suverena nad Albanijo in albanskim narodom vrši tedaj de facto le Italija, albanska vlada pa samo de jure.

V najnovejšem času je pa bila sklenjena med Tirano in Rimom še druga, vse bolj dalekosežna pogodba. Ta pogodba se nanaša na obdelavo zapu-

ščene zemlje in izsuševanje močvirij. Vse to bo morala Albanija izvršiti na svoj račun, dobiček pa bodo zopet pobrali Italijani, ki so si izgovorili pravico, da smejo pri tej akciji naseliti tam 60.000 svojih ljudi. Pozneje bi se to število lahko povišalo tudi na 100 tisoč ali celo več. Kaj bo v zvezi s poitalijančevanjem mladih Albancev po šolah to pomenilo, menda ni treba še razlagati. Če si namreč Italijani lastijo neko pravico do naše Dalmacije, v kateri je komaj 10.000 Italijanov ali celo še manj, potem bodo še tem bolj reklamirali zase Albanijo s 100.000 in več Italijani! Načrti fašistov so tedaj popolnoma jasni, o njih ne more biti nobenega dvoma več.

Albanski narod je v svoji lastni su-

tere mora rediti, zanje delati, žrtvovati jim svojo mladino, pomagati pripravljati bojne pohode in se sam pripravljati kot klavna živina za eventualne vojne avanture dvomljivih izgledov. In vse to se dogaja pred očmi vse Evrope in pred nosom tistega Društva narodov, ki je bilo ustanovljeno, da bo delalo za pomirjenje sveta, za nedotakljivost svobode in suverenosti ter za vseobčo pravičnost. Nihče, prav nihče se ne gane, kakor da bi bilo vse prav in v redu. Tako stopa Italija neovirano na Balkan, ne samo politično, kakor poprej, temveč tudi dejansko, teritorialno in dela načrte za Veliko Albanijo z Ohridom, Bitoljem, Janino, Prizrenom, Skopljem, Črno goro in celo Vranjem in Nišem!

Mariborsko gledališče

Četrtek, 5. marca ob 20. uri »Čardaška kneginja« ab. B. Kuponi.
Petek, 6. marca. Zaprt.
Sobota, 7. marca ob 20. uri »Karl in Ana«. Delavska predstava.
Nedelja, 8. marca ob 15. uri »Lutka«. Znižane cene. — Ob 20. uri »Čardaška kneginja«, kuponi.

Ptujsko gledališče.

Ponedeljek, 9. marca ob 20. uri »Čardaška kneginja«. Gostovanje mariborskega gledališča.

Rusija na razpotju

Za zaključek svojega gostovanja v Mariboru so dali Hudožestveniki sliko iz ruske zgodovine prvih dob, ko so vladali še knezi in se med seboj pobijali in ko se je z njimi delil tudi narod v razne sovražne si skupine. Do visoke veljave je zopet prišla skupinska igra, posamezniki v tej tragediji le težko nudijo kaj izrazitega, če izvzamemo Pavlova kot vodjo romarjev-potepuhov. Obisk je bil sinoči še slabši ko prva večera in je bilo škoda truda, ki so ga žrtvovali gostje še tretji večer skoro praznemu parterju. Priporočamo za drugič kvečemu dvoje večerov, dobro izbran in občinstvu že predhodno po časopisju glede vsebine raztolmačen program, vsekakor same nove stvari in ne igre, ki mo jih na našem odru že videli. Občinstvo, kolikor ga je bilo, je tudi sinoči prirejalo gostom ovacije. V. S.

JADRANSKA STRAŽA
priredi v soboto

NOC NA JADRANU

Mariborski in dnevni drobiž

Banovinska vinska razstava z vinskim sejmom v Mariboru

Na zadnjem občnem zboru Vinarskega društva za Dravsko banovino v Mariboru, ki se je vršil v Ljutomeru, je bilo sklenjeno, da priredi društvo ob priliki prihodnjega občnega zbora v Mariboru vinsko razstavo, združeno z vinskim sejmom. Na zborovanju vinogradnikov dne 14. januarja v Mariboru so bili po predhodni soglasni izjavi udeležencev za razstavo in sejem, izvoljeni odseki za organizacijo vinske razstave z vinskim sejmom, za propagando in za oceno vin. Načelstvo Vinarskega društva in odsek za organizacijo vinske razstave in sejma sta sklenila sledeče:

1. Redni letni občni zbor Vinarskega društva za Dravsko banovino bo v Mariboru v dvorani Zadrugne gospodarske banke na Aleksandrovi cesti dne 9. maja 1931 ob 16. uri.

2. Dne 10. maja 1931 ob 8. uprizeri Vinarsko društvo III. vinarski kongres v Mariboru istotam.

3. Po kongresu dne 10. maja, ob 11.30, bo v dvorani pivovarne Union otvoritev I. banovinske vinske razstave z vinskim sejmom, ki bo trajala od 10. do 12. maja.

4. V tem času bodo poučni izleti: a) Ogljed banovinske vinarske in sadijske šole v Mariboru; b) ogled banovinske trsnice in drevesnice v Pekrah, tvornice za dušik v Rušah in elektrarne Fala; c) ogled Rogaške Slatine in d) ogled Zgoranjih Slovenskih goric od Svečine do Št. Ilja.

Pogoji za razstavljalce na vinski razstavi in sejmu so sledeči:

1. Na razstavo in sejem so pripuščeni vsi proizvodi vinske trte iz Dravske banovine (namizno vino, vino v steklenicah, peneče, dezertno in medicinsko vino, vinski destilat); konjak; (tropinovka, droženka itd.), ter stroji in orodje vinarstva in kletarske tehnike kakor tudi sredstva za pokončevanje trtnih škodljivcev in umetna gnojila.

2. Vina za razstavo in sejem in destilate je prijaviti zanesljivo do 1. aprila po točno izpolnjeni oficijelni prijavi.

3. Za razstavo in sejem prijavljene proizvode odpošlje ali osebno preda vsak razstavljalac franko do 1. maja.

4. Od vsake sorte vina je poslati 5 steklenic à 7/10 l, belo vino v renskih, rdeče vino pa v bordo steklenicah. Destilate je poslati po 2 steklenici.

5. Kdor nima svojih steklenic, jih dobi brezplačno na razpolago na banovinski vinarski in sadijski šoli v Mariboru, kjer naj se zglašijo pisмено ali ustmeno.

6. Vino namenjeno za razstavo in sejem mora biti čisto, brez napak.

7. Vsebinske vsake steklenice mora biti zaznamovana na etiketi. Te so razstavljalcem pri Vinarskem društvu brezplačno na razpolago.

8. Udeležba na razstavi in sejmu je brezplačna, prazne steklenice se razstavljalcem vrnejo.

9. Za razstavljalce strojev, orodja, raznih tehničnih pripomočkov, umetnih gnojil in za razstavljalce vina v lastnih paviljonih, veljajo posebne določbe.

V vinski kupčiji je velik zastoj. Kleti so polne, kupcev ni. Vinsko razstavo, združeno z vinskim sejmom prirejamo, da vinsko trgovino in konzum vina poživimo. Iz teh razlogov vabimo vinogradnike in vinske trgovce kakor tudi izdelovalce strojev, orodja, umetnih gnojil in drugih sredstev, ki jih rabi vinogradnik in kletar, da sodeluje na I. banovinski vinski razstavi in vinskem sejmu v Mariboru s svojimi proizvodi.

Vinarsko društvo za Dravsko banovino v Mariboru.

NAŠIM NAROČNIKOM.

Današnji številki smo priložili položnice. Cenil naročnike prosimo, da nam naročnino, v kolikor bi ne bila še poravnana, takoj poravnajo, da jim zamoremo listi nemoteno nadalje pošiljati.

Uprava »VEČERNIKA«.

Lovsko streljanje

bo drevi ob 20. uri v zakurjenem kegljišču gostilne »Plzenski dvor« v Tattenbachovi ulici. —

Ob desetletnici društva jugoslovenskih akademikov v Ptuj

Društvo jugoslovenskih akademikov v Ptuj stopa v deseto leto svojega plodnosnega dela ob naši severni meji. Ob tej priliki je sklenil odbor izdati spominsko knjigo, ki naj bo zrcalo kulturnega življenja Ptuj. Ni ga zavednega Ptujčana, ki se ne bi spominjal v teh dneh pokojnih ptujskih narodnih borcev, ki so v najtežjih političnih in kulturnih neprilikah doprinesli žrtev na oltar jugoslovenske svobode.

Malokatero počitniško akademsko društvo je stopilo v svoje novo življenje s tako velikimi težkočami kakor ptujsko. Da je društvo prebolelo vse te težkoče in da je z nezlomljivo energijo ne samo položilo temelje svojemu delovanju, marveč da je uspelo in z razmero-ma brzim tempom zbrati okrog sebe vedno večje število članov in prijateljev, je to v resnici samo dokaz zdrave energije in čvrstih temeljev društva. Društvo jugoslovenskih akademikov v Ptuj, enotno in močno, je važen faktor in garancija za narodno delo ob severni meji. Zato pa nas združuje desetletnica vse, ki imamo vero v srcu in ki ljubimo svoj rod, da izpovedujemo glasno svojo vero v močno in enotno društvo ptujskih akademikov. Predvsem vsled tega, ker vemo, da ni nobene druge počitniške akademske organizacije v ptuj-skem, ormoškem in ljutomerskem okraju, ki bi nam mogla bolj zagotoviti delovanje med širokimi narodnimi plastmi. Tudi danes po vseh desetletnih izkušnjah moramo vendarle zaklicati, da bi morala društvo ustanoviti, če ga še ne bi bilo. Zato praznujemo prvo desetletnico ptujске akademske organizacije v moški zavesti, da je ta skupnost nam vsem v korist in da je prvi pogoj za naše nacionalno delo.

Ob desetletnici smemo reči: Društvo jugoslovenskih akademikov v Ptuj se dviga, njegove sile rastejo, članstvo s svežim optimizmom gleda v svojo bodočnost. Roko v roki z vsakokratnim odborom samozvestno koraka po poti zdravega razvoja, siguren svojega napredka in s ponosom čuteč, da s svojim delom dragoceno prispeva k obči narodni prosveti.

Kot glavni program nastajajočega desetega leta se pojavlja delo za narodni in prosvetni napredek. Začetki so v tem pogledu že storjeni, veliko dela še čaka, dela, ki je tem važnejše, ker je baš v tem pogledu bilo v preteklosti toliko zamujenega. Narodnim in prosvetnim vprašanjem gre danes prvo mesto povsod in vse sile se morajo napeti, da jih rešimo v pravem jugoslovenskem duhu, v duhu demokratičnosti in nacionalne solidarnosti. To misel je moralo društvo ptujskih akademikov poudariti ob svojem jubileju. Zakaj v nji je oporoka preteklosti, je geslo naših dni, je volilo prihodnosti. V nji je smisel tega jubileja; smisel trudov in naporov teh desetih let, smisel poti, ki jo ima društvo še pred sabo.

S ponosom gledamo v desetletno preteklost. Dasi nas je le majhno število, pa je dovolj moči za težko nalogo v nas, ki nosimo v svojih srcih zapisano oporoko svojih prednikov in gledamo polni najlepših nad v bodočnost, ki si jo bomo kovali vse do tlej, dokler ne bomo vsi eno; v veri in ljubezni. Zvesti idealom društvenih ustanoviteljev ostajamo za vse čase in neomahljiva ostaja naša vera v lepšo bodočnost in procvit društva jugoslovenskih akademikov v Ptuj.

Lado Jerše.

Lutkovo gledališče Sokola-matice

uprizeri v nedeljo, dne 8. t. m., ob 3. pop. veselo pravilico v treh dejanjih »Jaka Požeruh ali Čarobni prtič« ter enodejansko »Gašperček slikar«.

ČETRTEK - PETEK

ZLATI ČUDEŽ

VELIKA KAVARNA

Skupina Hudežestvenikov,

ki je minole tri dni gostovala v našem gledališču, se odpelje danes popoldne z brzovlakom naravnost v Prago, kjer bo nastopala več večerov. Gostovala bo tudi v raznih drugih krajih Češkoslovaške.

Kmetijska podružnica Maribor in okoliš vabi svoje člane pa tudi nečlane k predavanju, ki je bo imel v nedeljo, dne 8. tm., g. F. Aplenc o precepljanju sadnega dreva. Teoretični del v šolski sobi vinarske in sadijske šole, praktični del v sadovnjaku. Začetek ob 9. dop. —

Teden narodnega zdravja

priredi mariborska Zveza kulturnih društev v območju svojega delokroga (bivša mariborska oblast) v dneh od 22. do 29. tm. in ne, kakor je bilo prvotno nameravano, od 8. do 15. tm. V tednu od 22. do 29. tm. se bodo na vseh šolah navedenega okrožja vršila deloma predavanja gg. zdravnikov — v kolikor bo njih število zadostovalo, — deloma pa se bo čitala in razlagala poljudna knjižica o najaktualnejših problemih naše podeželske higijene. Obenem se bo ta knjižnica, ki jo izda ZKD ob tej priliki v 60.000 izvodih razdelila med narod. Prosvetni oddelek kr. banske uprave je odredil, da je smatrati ta predavanja — v kolikor bi se vršila ob času rednega šolskega pouka — kot sestavni del tega pouka, in da naj p. n. učiteljstvo z vnemo pri akciji sodeluje. Tudi je kr. banska uprava potom podrejenih oblasti pozvala gg. zdravnike, naj po najboljših močeh pripomorejo k uspehu akcije. — Vodstvo ZKD v Mariboru.

Ljudska univerza v Mariboru.

Opozarijamo ponovno na »Literarni večer«, ki ga priredi v petek dne 6. marca ob 8. zvečer skupina 6 mladih pisateljev, ki so znali v zadnjih letih krepko očitati svoje nazore in uveljaviti svojo osebnost. Vsi so člani »Mladega Pen Kluba« ter je značilno dejstvo, da so se znašli pisatelji popolnoma različnega svetovnega nazora pod skupno streho. Skupina pisateljev sestoji iz gg.: Franceta Vodnika, predsednika sekcije »Mladi Pen« v Ljubljani, Antona Ocvirka, Alfonza Gspana, Ludvika Mrzela — zvestih sotrudnikov »Ljubljanskega Zvona«, novelista Rudolfa Kresa in socialnega pesnika Mile Klopčiča. Čitali bodo še nenatisnena dela — pesmi, novele, črtice. Podoben večer so pred kratkim priredili z najlepšim uspehom v Ljubljani in trdno upamo, da se bodo Slovenci v Mariboru tega redkega literarnega slavlja udeležili mnogobrojno in na ta način počastili naše mlade kulturnosce. —

Ali spolna vzgoja res ni potrebna?

Pod tem naslovom je izšla te dni v založbi Ljudske tiskarne v Mariboru 96 strani debela knjiga, ki jo je spisal znani naš pedagog dr. Žgeč. Avtor se zavzema v knjigi s prepričevalno besedo za novo spolno vzgojo, ki mora čimprej nadomestiti staro. Knjigo mora čitati vsaka slovenska mati in vsak šolnik. Naroča se v vseh knjigarnah, ali pa pri založništvu Ljudske tiskarne v Mariboru ter stane komad 8 Din.

Rdeči križ na Pobrežju

bo vprizoril v nedeljo, dne 8. marca ob 19. (7.) v dvorani gospe Rojko Jurčičevega »Desetega brata«, igro s petjem v 5. dejanjih. Vabimo vse prijatelje društva, da se prireditve udeležijo.

Posojilnica v Slov. Bistrici

je darovala slovenjebistriškemu gasilnemu društvu 2.000 Din, gas. društvu v Zg. Bistrici 800 Din. Rdečemu križu 200 Din in meščanski šoli 3000 Din. Okoli 6000 Din podpor je izplačala posojilnica iz lanskega proračuna raznim društvom tukaj in v okolici.

Mal karambol

je doživel včeraj popoldne trgovec iz Selnice g. Vilko Pinter, ko se je vozil na svojem avtu skozi ulico 10. oktobra proti Gosposki ulici. Nasproti mu je privozil neki kolesar in zadel v njegov avto, da mu je zlomil ključko, nato pa jadrno izginil. Škode je 250 Din. —

KINO

Grajski:

Od danes dalje:

SCHUBERTOV POMLADNI SEN.
100% zvočna opereta po Schubertovi opereti »Tri mladenke«. — Greti Theimer, Lucie English, Sigfried Arno

Union:

Se danes Vihar na Mont Blanku.
Od petka dalje:
MALA IZ PRATRA.
Izborna 100% govoreča veseloigra.
Anny Ondra Siegfried Arno.

Predstave v obeh kinih ob delavnikih ob 17. 19. 21. uri: ob nedeljah in praznikih ob 15. 17. 19 in 21. uri
Predprodaja dnevno: od 10. do 12. ure na blagajni. XXVI

APOLO KINO:

Soboto in nedeljo: Leo Tolstoj roman
VSTAJENJE.
Dolores del Rio.

Obrtno gibanje v Mariboru.

Pretekli mesec je bilo izdanih v Mariboru 29 novih, izbranih pa je bilo v istem času 38 starih obrtnih pravic. —

Lovski dnevi se nadaljujejo.

Podružnica Maribor Slovenskega lovškega društva bo prihodnjo soboto in nedeljo nadaljevala svojo hvalevredno akcijo za prirejanje lovskih dni v svojem okolišu. V soboto ob 19. uri se bodo vršila predavanja v Slov. Bistrici, v nedeljo ob 10. uri pa v Sv. Lenartu. O aktualnih lovskih vprašanjih bodo predavali gg. Vladimir Kapus, znani lovski pisatelj iz Ljubljane, predsednik podružnice Maribor SLD ravnatelj Pogachnik in prof. dr. Fludernik. Ker je v velikem interesu našega lovstva sploh, da ta koristna akcija lovškega društva postane stalna institucija, je pričakovati, da se bodo lovci v velikem številu udeležili aktualnih predavanj.

Udruženje nižjih državnih uslužbencev v Mariboru

se pristrčno zahvaljuje vsem darovalcem kakor obiskovalcem pustne veselice dne 14. februarja v Gambirnovi dvorani, ter vsem, ki so na kakršenkoli način pomagali, da je veselica ne samo materijelno temveč tudi moralno uspela v prid podpornemu fondu včlanjenim vdovam in sirotam. —

Za velesajem na Dunaju od 8.—15. tm. se dobijo legitimacije in znižane vozne karte v biljetarni »Putnik« v Mariboru, Aleksandrova c. 35. —

Noč na Jadranu.

Prireditve Jadranske straže obeta biti res ena najlepših in najbolj pestrih v letošnji sezoni, saj so dela naših priznanih umetnikov v polnem teku. Pričarali nam bodo za ta večer v vseh prostori-h dvorane Union tisto Noč na Jadranu, katero bodo mogli vsi obiskovalci preživeti v razigranem razpoloženju, kakor da bi bili tam doli na naši sinji Adriji. Naj si tega užitka nikdo ne vskrati in naj poseti prireditve, da pokaže s tem, da umeva težnje Udruženja Jadranske straže, da ohrani naše morje naši domovini. Poleg umetniškega užitka za oko, je s prizadevanjem vseh naših mariborskih dam priskrbljeno tudi, da bo mogoče priti tudi najbolj razvajeni okus na svoj račun. Tudi izbrani program obeta nuditi vsem lep spomin na ta večer. Tako nam bodo kot uvod zadoneli prijazni akordi Viktor Parmove koračnice Jadranske straže. Naš občeznani in priljubljeni operni pevec g. Neralič bo zapel S. Vilharjevega »Mornarja« ob spremstvu klavirja. G. Skrbinšek bo podal par deklamacijskih točk. Kapelnik kapetan Svoboda je naštudiral Dvořakov: Domov moj. Mariborski pevski zbori bodo zapeli pod vodstvom našega priznanega komponista in dirigenta prof. Mirka par narodnih pesmi in gromoviti »Morje Adrijansko« kot zaključno pesem. Po vspredu se vrši razigrano veselje ob zvokih godbe vojaškega orkestra in inštaliranih zvočnikov v vseh prostorih dvorane Union. — Vstopnice so v predprodaji pri tv. Zlata Brišnik, Höfer in Svetek po 15 Din komad. Družinske vstopnice za 4 člane pa 50 Din.

V globinah oceana

UTISI DVEH AMERIŠKIH ZNANSTVENIKOV, KI STA SE V KROGLI SPUSTILA V MORJE.

V preteklem letu sta se spustila v Ocean dva ameriška učenjaka: William Beebe in Otis Barton, direktor nekega newyorškega prirodoslovnega muzeja. Njunji cilj je bil, temeljito raziskati dno Atlantika, posebno pa proučevati fauno in floro morskoga dna, ki ste doslej še malo znani. Razne ekspedicije znanstvenikov so se omejile samo na to, da so vlačile s pomočjo vrvi iz globin pesek, izvrševale merjenja ter po tem zaključevale, kakšno naj bi bilo dno Oceana in življenje na njem. Nihče pa ni imel prilike, da bi od blizu videl, kakšni ste fauna in flora teh neznanih krajev. Da še dosedaj ni bila temeljito raziskana morska globina, temu je vzrok, ker še ni uspelo konstruirati aparata, s katerim bi se mogel človek potopiti brez vsakršne življenjske nevarnosti v morskó globino in pogledati od blizu življenje na dnu morja. Barton pa je izumil in konstruiral ogromno jekleno kroglo, s katero se je spustil v morje. Edina zveza s površino je bila debela vrv, skozi katero je vodila električna in telefonska žica tako, da bi bilo mogoče v sluščaju potrebe, ob kaki nepredvideni nevarnosti, klicati na pomoč in tudi takoj javljati zunanjemu svetu svoje vtise. Krogla je imela tri okna iz specialnega debelega kristala, skozi katerega se je lahko točno opazovalo življenje tudi v globini. Skozi eno izmed oken so padali žarki močnega reflektorja, s katerim se je razsvetljevala okolica; služil pa je tudi za vabo rib. Čeravno krogla ni baš velika, je prostor v njej prav idealno izrabljen. Notri je pisalna miza, telefonski aparat, razni instrumenti, daljnogled, aparat za čiščenje zraka itd. Oba učenjaka sta takoj telefonirala stenografu, ki je bil na parniku in zabeleževal njune neposredne vtise.

Otis Barton objavlja v neki ameriški reviji svoje vtise in pravi: »Čim sva se spustila deset metrov, nisva več občutila valov, dasi je bilo morje silno razburkano. Ko sva prišla v večjo globino, nisva občutila niti več kake struje, ki je v zgornjih plasteh jako močna. Nisva čutila niti vpliva temperature letne dobe, ker v taki globini niti solnčna toplota ne učinkuje tako močno. V teh plasteh je v vsakem letnem času enaka temperatura morja. Solnčna svetlo-

ba je zelo slaba in nisva mogla niti v daljavi 300 m opazovati divnih alg v živih barvah. Čim bližje sva bila dnu, tem bolj je bilo pokrito s peskom rumenkaste in rdečkaste barve. Pesek je zelo droben in sva izmerila, da je treba 20.000 majhnih zrnc za sestavo kubičnega milimetra. Ta prah nastane večinoma iz polžje skorje in pa iz vulkanskih ali meteorskih izvržkov. Ko sva bila v veliki globini, naju je pogled na enolični kraj skoroda razočaral. Povsod naokoli je vladala mrtva pustinja, pokrita s glenom. Prava Sahara. Na tisoč metrov se občutijo ultravioletni žarki, že zelo slabo. Čeravno je naše oko za njih neobčutljivo, jih vendarle občutijo živali in rastline. Dejstvo, da živijo ti organizmi tam, je najboljši dokaz, da prihaja tja svetloba. Njihove oči so tako konstruirane, da reagirajo še na tako majhno svetlobo ultravioletnih žarkov, katere mi s svojimi očmi absolutno ne bi mogli opaziti. Zato vlada v teh globinah za nas popolna tema. So pa tudi ribe, ki pridejo še do večjih globin in svetijo z lastno svetlobo, kar učinkuje uprav fantastično in čarobno. Pri raziskovanju Atlantikovega dna pa vendar nisva videla same pustine, temveč sva našla tucatami tudi na oaze z nepopisnimi krasotami. Rastlinstvo je blestelo v magični fosforni svetlobi. Med velikimi, gugajočimi se algami se gibljejo ribe fantastičnih oblik in se svetlikajo v najrazličnejših barvah. Tuji svet kakor da nisva bila na našem planetu. Čudovita razsvetljava, kakor neprestani žarometi in bakljade. Vse je tako baeslovno kot v pravljici, bili so celo momenti, ko sva se zbrala teh fantastičnih prizorov. Zdelo se nama je, kakor da sanjava, ali kakor da sva ob zdrav razumu in, da je vse to, kar vidiva, le plod našine domišljije.

Aparati, s katerimi se bodo spuščali v bodočnosti ljudje v morske globine, se bolj in bolj spopolnjujejo. Ne bo dolgo, ko bo dosegel človek s svojo voljo in genialnostjo, da bo prodrli bodisi z aparatom ali podmornico do največjih globin, kakor se že vzpenjamo na Mount Everest. Saj ni nič manj interesantna globina morja. V bližnji bodočnosti bodo take ekspedicije znanosti mnogo koristile.

Odpor proti sovjetskim mogotcem raste

Po vesteh, ki jih dobiva »Times« iz sovjetske Rusije, so zelo značilni nekateri dogodki za časa zadnjih volitev pri sovjetihi. Kakor javljajo sovjetski časopisi, so prešle volitve v miru, vendar pa se je pokazala zopet močna tendenca vzdržanja od volitev. Posebno se opaža ta tendenca na vaseh, zato pa je sovjetski tisk hitel s poročili o dobrem stanju »kulakov« (srednje stoječi kmetje) in, da bi bilo potrebno z njimi enkrat že končati, ker zastrupljajo vasi in dvigajo kmete proti ruskim oblastim. V najplodnejših ruskih krajih, v gubernijah »črne zemlje«, je silno močna tendenca volilne abstinence. V teh gubernijah se je začelo zopet širiti geslo o volitvah za soviete brez komunistov; to geslo je zavzelo že pred desetimi leti takšen razmah, da so bile pozicije komunistov po vaseh nevarno ogrožene. Posebno je pognalo to geslo korenine med člani kolektivnih sovjetskih gospodarstev in je to vzrok, da je vzdignila moskovska »Pravda« nov alarm proti »kulakom«. Pred desetimi leti je prišlo v zvezi s tem pokretom do opasne vstaje med mornarji v Kronstadtu. Sedaj poskušajo primerjati tedanje in nove pobune »kulakov«, o katerih javlja v poslednjih dneh ameriško časopisje. Na nekaterih mestih je privedla ta akcija do pasivnega odpora in poskusov bojkotiranja volitev. Zanimivo je, da trdi »Pravda«, da vodi ta novi pokret komunistična desnica, ki se poslužuje teh sredstev samo zato, da bi zrušila obstoječi režim. Zanimivo je tudi, kar prinaša o teh volitvah »Krasnaja Gazeta«. Po njenih vesteh so neki anonimni ljudje ši-

rilili pred volilnimi lokali letake, na katerih je bilo z velikimi črkami tiskano: »Kedaj bo ukinjeno prisilno delo?« in »Bo-li prisilno skupno kmetško gospodarstvo takoj prenehalo?« Po trditvi sovjetskega vladnega časopisja so tudi ti agitatorji nahujskani od komunistične desnice.

Zakonska komedija

V Rydultenu na Poljskem se je pripetil nedavno dogodek, čisto podoben pravemu romanu. Mlada dama je prišla v tamkajšnje lekarno in je zahtevala arzenik. Lekarar, ki se mu je zdela stvar sumljiva, je izročil dami namesto arzenika le sličen prašek, obenem pa o dogodku obvestil tudi njenega soproga in mu naznanil, da namerava žena najbrže izvršiti samomor ali pa zastrupiti njega. Vendar pa naj se nič ne boji, ker ji je dal čisto nedolžen prašek. In res je žena že naslednjega dne primešala možu v juho dotični prašek. Mož je igral svojo vlogo do kraja in se po obedu narenil, kakor da bi umrl. Žena je potem poklicala svojega ljubčka in hotela skupno z njim zadrgniti možu okrog vratu vrv, da bi izgledalo, kakor da je izvršil samomor. V tem hipu pa je mož skočil kvišku, premikastil najprej ljubčka svoje žene, nato pa še njo. Ona je dobila pri tem tako težke poškodbe, da so jo morali odpeljati v bolnico.

Spomin ni žena.

V neki družbi je slavni poljski pijanist Paderewski igral celo vrsto dolgih skladb na pamet.

Ko ga je nekdo vprašal, ali ga spomin nikdar ne zapusti, je odgovoril:

— Ne, spomin ni žena!

Kratke storije o velikih ljudeh

Slovita francoska pisateljica George Sand je začela svojo literarno karijero že kot mlado dekle. V eni svojih prvih knjig opisuje zelo obširno in drastično ljubezen neke zaljubljenе dvojice. — Neki družinski prijatelj je prinesel imenovano knjigo ter jo poklonil njeni materi rekoč: Izredno krasna je ta knjiga, vendar je zlasti za žensko mladino neprimerna. Medtem je vstopila pisateljica George Sand v sobo in videč svojo knjigo, jo je hotela prelistati. Ali dobro gospo mamo je od sramu obšla rdečica, pa je dejala: »Ah zlato dete, oprosti! To čtivo ni za mlade dame!«

Ko je Oskar Wilde pred 50. leti prišel v Ameriko, ga je ustavil kordon carinikov. Načelnik ga vpraša: »Imate kaj carini podvrženega prepovedanega uvoznega blaga?« Oskar Wilde pa je ponosno odgovoril: »Svoj — genij!«

B. Shaw je naletel na sprehodu na nekega znanega mu prijatelja, ki je bil proti svoji naravi takoj izredno vesel, da je prav razigrano — živčgal. B. Shaw ga ustavi in povpraša po vzroku njegovega nenavadnega razpoloženja. In znane mu drhté odgovori:

»Ah, kako bi ne bil vesel! čestitaj mi, prijatelj! Navsezgodaj davi mi je moja zlata žena podarila krasnega fantička!«

»Je res razlog za veselje in čestitanje... Kdo pa je — oče? — je muza-joč se vprašal B. Shaw znanca. —

— »Oprosti, več — tako vprašanje je pač skrajna predrznost — — — kako moreš biti ti tako — — nesramen in — — —

»Oh, kaj bi se jezil!« prekine Shaw prijatelja, ki je od same razburjenosti spreminjal barve, »nikar se ne jezi, jaz te nisem hotel užaliti. Jaz sem samo mislil da — ti to veš!«

Mlad igralec je zaprosil B. Shawa, naj mu napiše priporočilno pismo za ravnatelja nekega londonskega gledališča in Shaw je, ugodivši nadležni prošnji, napisal: »Priporočam Vam tega igralca. On igra očarljivo Hamleta, Shyloka, Macbetha in zapušča svoje prejšnje mesto radi nadštevilstvi statistov.«

Glavni francoski pesnik in romanopisec Baudelaire se je tako »zasmilil« svojim prijateljem, da so ga hoteli odvrniti od alkohola, kateremu je bil prekomerno vdan. Na daljše prigovarjanje se je le vdal in se podal s prijatelji na neko protialkoholno predavanje.

Predavatelj je grmel proti škodljivosti alkohola ter je prepričevalno dokazoval pogubonosni vpliv alkohola na človeški organizem. Da podpre svoje dokazovanje, je na živem morskem prasičku demonstriral. Vbrizgnil je živali v krvno žilo nekaj čistega alkohola in živalica je — res kmalu poginila. Ta prepričevalen eksperiment je zasledoval Baudelaire zelo pazljivo in ko so ga prijatelji opozorili na pravkar opaženi »dokaz«, je vstal s sedeža in dejal hladnokrvno: »Saj sem vedno trdil, da alkohol ni za svinje!« To rekši, je zapustil predavanje.

Del otoka se pogreznil

Na grške motoku Leukasu se je velik kos zemljišča, približno poldrugi kilometer dolžine in kilometer širine s številnimi sadovnjaki in oljkami pogreznil v morje. K sreči katastrofa ni zahtevala človeških žrtv. Domneva se, da gre za izredno močno zemeljsko vsedlino. Na Feloponezu se je pripetila v vasi Gumeru podobna nesreča. Tamkaj se je namreč sesedla zemlja za 5 metrov. Prebivalci so bili več dni zaprti v pogreznjenih svojih hišah, vendar pa so jih še pravočasno in zdrave rešili in spravili na varno.

Zračna služba London—centralna Afrika.

Minule dni je bila otvorjena zračna služba London—centralna Afrika. Prva zračna ladja imperijske zračne službe je krenila s krog 40.000 pismi za Indijo in Afriko iz Londona. Vožnja od Londona do Tanganjike v centralni Afriki bo trajala 9 dni. Podaljšati nameravajo progo do Capetowna.

Sport

SK Kastner & Öhler —

SK Železničar 6:4

V dvorani kina »Apollo« se se je vršilo včeraj prvo boks srečanje SK Železničarja in SK Kastner & Öhler iz Gradca. Zanimanje domačinov je bilo zelo veliko in je bila dvorana razprodana. Organizacija prireditve je bila prav dobra. Pred pričetkom borbe je g. Fišer predaval o boksu. Nato sta nastopila dva para domačih tekmovalcev in je porazil Stros v 3 rundah Gutmacheria po točkah; Salaba pa je porazil po točkah Schafhalterja.

Rezultati dvoboja Kastner & Öhler:SK Železničar so bili naslednji:

Welter kategorija: Trummer (Gradec) porazi Medveda (Ž) po točkah. Razlika točk 60:54 (20:18, 20:16, 20:20). 2:0 za Gradec.

Perolahka kategorija: Winkelbauer (prvak Avstrije):Dvoršak (Ž) neodločeno. Razlika točk 60:60 (20:20:20) 1:1.

Lahka kategorija: Kampič (Ž): Neuhold (Gradec). Boj je trajal le eno rundo, ker je moral Neuhold vsled poškodbe palca odstopiti. Za zmagovalca je bil proglašen Kampič 2:0.

Srednja težka kategorija: Friezinger (Gradec) je zmagal nad Drozgom (Ž) po točkah. Razlika točk 58:54 (20:16, 20:18, 18:20). Jako interesantna borba in je bil Drozg absolutno v premoči, 2:0 za Gradec.

Poltežka kategorija: Heritsch (Gradec) in Štrukl (Ž) si delita točke. Razlika točk 54:54 (16:20, 18:20, 20:14).

Vsaka borba je trajala 3×3 minut. Kot sodnik je fungiral znani avstrijski internacionalc in večkratni prvak g. R.o.s. Prireditvi je tudi prisostvoval zastopnik avstrijske amaterske boksa-zveze gosp. Schedivy, ki se je zelo pohvalno izrazil o znanju in napredku boksarskega sporta v Mariboru.

Sokolstvo

Lutkin oder Mariborske sokolske župe je dograjen in bo otvoritev v soboto, 7. t. m. ob 17.30 v Sokolskem domu v Studencih. Ob tej priliki se bo vprizorila mladinska igra »Sneguličica«. K prireditvi vabimo vsa mariborska sokolska društva in sploh vse, ki se zanimajo za lutkarstvo. Opozorjamo, da je zgrajen ta potovalni oder predvsem v svrhu propagande in zato ne ostane v Mariboru, temveč bo 14. t. m. že v Ptuj v župnem prednjaškem tečaju. Kdor si ga želi ogledati, naj ne zamudi prilike. L. R.

Razmejitve sokolskih društev in okolice.

Ker imamo v Mariboru in najbližji okolici danes že 5 sokolskih društev, šesto pa se snuje, se je pokazala potreba, da se določi vsakemu društvu tudi njegov delokrog. Po sklepu uprave Mariborske sokolske župe se bo vršil v nedeljo, 8. t. m. ob 10. dopoldne, v župni pisarni sestanek zastopnikov društev Maribor-Matica, Maribor I in II, Tezno, Studenci in Krčevina-Košaki, ki se snuje. Na tem sestanku se bodo določile meje društvom ter se bodo razčistila tudi razna druga vprašanja, ki so v zvezi z razmejitvijo. L. R.

Sokolsko društvo Tezno

priredi v soboto 7. t. m. ob 19. v osnovni šoli na Teznu predavanje »Gospodarska kriza v naši državi in nje odprava«. Govori šolski upravitelj V. Grčar. Članstvo in drugo občinstvo se vabi k številni udeležbi.

Tak slepar.

Sodnik (lopovu): Zakaj ste prilepili napadenemu, ko ste mu odtrgali verižico, še zaušnico?

Lopov: Ker ni imel na verižici ure ta slepar!

Dejanski stan.

— Držal sem ga z obema rokama in udarec je padel za udarcem.

— Kako si ga mogel biti, če si ga z obema rokama držal?

— Jaz ne — on je bil mene!

M. Zevacoj

V senci jezuita

Zgodovinski roman.

83

Od tod njegov sklep, izseliti se iz dvorca; veliki profos se mu je zdel sumljiv, in uverjen je bil, da bo vrhovnemu načelniku pariške policije prva misel, ukreniti pazno nadzorstvo v ulici Kanet.

Do semkaj je bil prišel vitez v svojem razmotrivanju, ko je stopil k oknu, zročem na cesto.

Takoj mu je padel pogled na berača, in ko je videl njegov obraz, ga je izpreletela čudna slutnja.

Berač je ždel nedaleč od dvorca, v zavetju nekih hišnih vrat. Bil je enorok. Ali tudi slep je moral biti na enem očesu, ker je imel na levi strani glave črno obvezo, zakrivajočo mu oko.

Ragastan je šel nemudoma dol; stopil je na ulico kakor izprehajalec in stopil tako, da ga je povedla pot mimo berača, ki si je prav nedolžno potegnil baret nizko na oči.

Dospevši do berača, se je vitez ustavil in pobrskal po žepih, kakor, da išče denarja.

»Uhogi mož,« je izpregovoril in vrzel srebrn novček v beraško malho. »Kako pa ste izgubili roko?«

»Na volni, dobri gospod,« je odgovoril mož z začudenim glasom.

»In oko ste tudi izgubili? ... To je preveč nesreče hkrati.«

»Sreče nisem imel še nikoli ...«

»Ne, ne, nikarte obupati ...«

»Stokrat naj vam Bog poplača, zlahtni gospod!«

Ragastan je šel nesumljivo dalje, hodil še nekaj časa po sosednjih ulicah in se vrnil v dvorec z druge strani.

Berač je bil še vedno na svojem mestu, dasi je že padala noč.

»Nič več ni dvoma,« si je mislil Ragastan. »Veliki profos me dale nadzorovati. Gotovo ima na tistem vzrok, da ne mara, da vidim onega mladega moža, ki mu pravijo Manfred ... Toda, kakšen bi bil ta vzrok? To je tisto, česar ne morem potuhtati ... Za enkrat pa me prokleta mika, polomiti rebra tej nesnagi, ki jo je poslal vohunit za mano!«

In res — prosjak je bil Trikot v svoji lastni osebi.

Ta hip se je vrnil Spadakapa.

»Ali si izvohal kaj?« je vprašal Ragastan radovedno.

»Da, gospod; in mislim, da bo tisto, kar sem našel, za vas kakor nalašč ...«

»Dobro ... Pokažeš nama, kje!«

Ragastan je čakal še pičlo uro, da se je zmračilo docela. Nato je obvestil Beatrice, ki se je brez najmanjšega ugovora takoj pripravila, da sledi svojemu soprogu, polna tistega brezmejnega zaupanja vanj, ki je bilo od nje odlika od nekdanj.

Knežinja in Žileta sta sedli v kočijo; vozniku je ukazal vitez, naj vozi počasi. Ragastan in Spadakapa sta sledila peš. Dvajset korakov za njima je moral iti lakaj, držeč dva konja za uzdo.

Vse to je uredil vitez na dvorišču dvorca, še preden je dal odpreti vežna vrata.

Nato je zdrdrala kočija na ulico.

Sledila sta ji Ragastan in Spadakapa.

Spadakapa je bil že pripovedoval kočijažu, po ka-

terih ulicah naj vozi, s pridržkom, da mu ukaže še spotoma kaj drugega, če bi bilo potrebno.

Odhajaje iz dvorca se je vitez Ragastan ozrl nazaj ter videl, da ždi berač še vedno na svojem mestu. Šel je do konca ulice.

Tam pa se je zdajci ustavil in se obrnil nazaj.

Berač se je bil splazil za njima! Videč se zalotnega, je hotel skočiti v kot za bližnjo hišo, toda bilo je prepozno.

Ragastan je mignil Spadakapi in stopil naravnost k beraču.

Ta se je stisnil k zidu, kakor, da bi se hotel vgreziti vanj.

»No, vrli mož,« ga je vprašal Ragastan, »ali ste mnogo nabrali?«

»Ne bo sile,« je zamrmral možakar.

»Kaj pa vaša roka? ...«

»Moja roka! ...«

»Da, vaša roka, ki jo držite zapognjeno nazaj, da bi se zdeli brez roke ... In vaše oko, počakajte snamemo vam obvezo! ...«

Istočasno je zbil Ragastan beraču haret z glave ter mu strgal obvezo z očesa.

»Prekleceno malo kraljevski posel opravljate, gospod kralj argotski!« je nadaljeval Ragastan s porogljivim glasom.

Trikot je bil pobral svoj baret, zadušivši krič gneva, ki mu je bil planil na ustnice.

»Ali hočete dober nasvet?« je dejal vitez, »jaz pojdem odtod ... hodite vi ondod! ... In glejte, da se ne znajdete več na moji poti — drugače te pohodim, mrčes ti ostudni! ...«

»Ne razumem gospoda,« je zajeceljal Trikot.

»Že prav, saj ne zahtevam, da me razumeš. Pravim ti, samo, da se mi izgubi izpred oči ...«

Ragastan je spremil te besede s tako pretečo gesto, da se je Trikot v resnici zbal.

Obrnil mu je hrbet in zbežal, kar so ga nesle noge.

Ragastan in Spadakapa sta ostala nekaj minut na mestu, da se prepričata, je li Trikot zares odšel.

Nato, ko sta videla z gotovostjo, da ju ne bo nihče zasledoval, sta dohitela kočijo in zajahala vsak svojega konja.

Spadakapa se je pognal na čelo karavane ter jo vodil v znani mu smeri.

Ragastan je jahal zadaj.

Noč je bila črna kakor v rogu.

Bilo je ravno ob mirozovu, ko je Spadakapa pokazal z roko, da so na cilju.

Ragastan je pogledal okoli sebe.

Videl se je v pustem, precej turobnem kraju, nedaleč od Sene. Pred njim je stala majhna hiša z zaprtimi vrati in oknicami. Na desni se je dvigala opekarna.

»Tuleriška ograja!« je zamrmral. »Okolica je priprava.«

To rekši je razjahal.

Spadakapa je bil med tem potrkal na vrata, ki so se odprla čez nekaj trenutkov. Pojavila se je ženska z majhno svetiljko v roki.

Ta ženska je bila mlada in lepa.

Ko jo je zagledala knežinja Beatrice, ni mogla česa, da ne bi vztrepetala.

»Vstopite!« je dejala ženska prosto.

Ragastan, Beatrice, Žileta in Spadakapa so stopili v nekakšno elegantno opremljeno govorilnico.

Kočijo so poslali nazaj v ulico Kanet.

»Pokažem vam vaše stanovanje,« je rekla ženska.

»Gospa,« je izpregovoril zdaj Ragastan, »ali vam je moj sluga povedal, da želim najeti celo hišo?«

»Saj dobite vso hišo, gospod. Že jutri se preselim iz nje, pa boste lahko ostali tukaj, kolikor časa se vam bo ljubilo.«

»Ali ste se pogodili o ceni? In za koliko časa?«

»Briga me cena, gospod. Vaš sluga mi je dejal, da išče varno in samotno zavetje. Ne vem, ali sem se motila, a zdaj se mi, da se bojite nečesa s strani kraljevih ljudi ... in to mi zadošča, da vam drage volje ponujam svojo gostoljubnost ...«

Govorila je z zamolklim glasom.

Zdelo se je na prvi mah, da jo gloda v sren skrite bol.

A kljub temu ni navdajala človeka s simpatijo. Prej bi lahko rekli, da je veljalo okrog nje čustvo nekakšne groze.

Žileta se je nehote stisnila k Beatrici.

»Gospa,« je dejal Ragastan presenečen, »zahvaljujem se vam za gostoljubje, ki mi ga ponujate tako dobrotno. Toda motite se o vzrokih, ki me nagibljejo, da si iščem samotno stanovanje ... Moja soproga ni vajena trušča obljubljenih cest ...«

Žena je pogledala Ragastana s presunljivim pogledom.

»Samo zato,« je dejala z ledenim usmevom, »sta naj brže vi in vaš sluga oborožena do zob ... Toda ne bojte se ničesar, gospod. Ali se skrivate ali ne, to me nazadnje malo briga. Tudi brez vas bi bila ta hiša jutri prazna. Ali je prazna, ali ne, mi je popolnoma vseeno ... Ako pa se vendar skrivate in sem s tem, da sem vas povabila v svoj dom ter vam ga dala na razpolago, kakorkoli škodila kralju in njegovim hlapcem — tem bolje zame!«

»Dokaj smelo govorite o francoskem kralju, milostna, in še vpričo neznancev ... Kdo vam pravi, kdo vam priča, da mi, ki slišimo vaše besede, nismo prijatelji Franca I.?«

»Makar, da je tako!« je rekla z rezkim glasom. »Ne bojim se ničesar, gospod! ... Toda to ni respica. Vi niste izmed tistih, ki izdajajo ... to vidim po vašem obrazu.«

Ragastan se je naklonil in sklenil sam pri sebi, da hoče pazno nadzorovati početje te čudne gospodinje.

Sicer pa ga je prepričal natančnejši ogled hiše, da ne bi bil mogel najti pripravnije in da je naletel Spadakapa res na idealno zavetišče.

Le nečemu se je čudil Ragastan; opazil je bil, da ni v hiši nobenega služabnika in nobene hišne.

Dama je živela torej sama?

»Še nekaj bi vprašal,« je dejal Ragastan v trenutku, ko se je bližal konec ogleda. »Kdaj in kje naj vam izročim najemnino, bodisi kakoršnakoli?«

Upal je, da izve tako ime te zagonetne ženske.

»Kdaj?« je odgovorila ona. »Kadar boste hoteli. In kje? Kar tukaj.«

»Torej se vrnete?«

»Ne, verjamem, da bi se kdaj zopet vrnila semkaj!« je odgovorila s svojim mrkim glasom, ki je bil presenetil viteza že v prvem trenutku.

»A kaj potem?«

»Potem — če hočete na vsak način plačati gostoljubje, ki vam ga ponujam, položite svoj denar odhajaje semkaj ... na ta kamin ...«

To rekši se je dama poklonila Beatrici in odšla rahlih korakov ...

(Nadaljevanje prih.)

Nogavice

najnovije modne barve, v
kvaliteti zopet izboljšane in
kljub temu cenejše!

C. Büdefeldt

Oddam v najem takoj

pod ugodnimi pogoji lepo urejeno gostilno na najprometnejši točki Maribora. Ponudbe pod »Promet« na upravo »Večernika«. 599

Brivskega vajenca

sprejme salon Mrakič, Cankarjeva ul. št. 1. 598

Iščem dvosobno stanovanje

za takoj, eventualno zamenjam istega za enako v Ljubljani. Ponudbe na upravo lista pod »Stanovanje«. 596

Poučilem

začetnike (ce) mešč. šole in realke, posebno v računstvu in slovnici, posamežno ali skupno. Naslov v upravi. 600

Opremljeno sobo

s prostim vhomom takoj oddam zakonskemu paru ali dvema osebama. Prečna ulica 4. 605

Brzopotplata

je in bo še nadalje v Tattenbachovi ul. 14. Moški podplati 28 Din. Ženski podplati 22 Din. 606

Pristna narodna noša

na prodaj. Prešernova 24 II, levo. 603

Lep hlev za tri konje

s sobo za hlapca, kakor tudi garažo ali remizo za vozove in dve prazni sobi, oddam takoj v najem. Natančnejše se izve v Gosposki ulici 56 I, desno. 604

Iščem trisobno stanovanje

s pritliklinami. Joža Keluc, vojaški veterinar, Tržaška c. 26. 586

Spalne sobe,

politirane, najmodernejše, ugodno prodam. Mizarstvo Rudolf Kompara, Aleksandrova c. 48. 3106

Dobro idoča trgovina

galanterija, drobnarija, moda, na najbolj prometnem kraju v Mariboru je

ugodno na prodaj

Ponudbe na upravo lista pod »Sigurna eksistenca«. 597

Manufaktura,

izvežbanega, zmožnega slovenskega in nemškega jezika takoj sprejemem. Ponudbe na upravo »Večernika« pod 1.200. 574

Brzopotplata,

Aleksandrova cesta 24, Ivan Pirc. — Moški podplati Din 30.—, ženski podplati Din 25.—, moške pete Din 14.—, ženske od Din 6 do 8. Blago prvovrstno. Samo ročno delo. 577

Sobo in črkoškanje,

vedno najnovejši vzorci na razpolago izvršuje poceni, hitro in okusno Franjo Ambrožič, Grajska ulica 3 za kavarno »Astoria«. X

NAJFINEJŠI RUM

na debelo!

KONJAK

in vse vrste likerjev i. t. d.

PRAVA SLIVOVKA

na drobno!

3824

JAKOB PERHAVEC, MARIBOR, GOSPOSKA 9

TOVARNA ZA IZDELOVANJE LIKERJEV, DEZERTNIH VIN IN SIRUPOV

Izdaja Konzorcij »Jutra« v Ljubljani: urednik in izdajatelj in urednik FRAN BROŽOVIC v Mariboru. Tiska Mariborska tiskarna d. d., predstavnik STANKO DETELA v Mariboru.